



**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
ННІ «ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»
Силабус навчальної дисципліни
ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ**

бакалавр

(назва освітнього ступеня)

023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

(назва спеціальності)

«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська
Факультет/Інститут*	архітектурний
Кафедра	українознавства, документознавства та інформаційної діяльності
Контакти кафедри	ПДАБА. 49005, м. Дніпро, вул. Архітектора Олега Петрова (Чернишевського), 24а. Каб. В606 (шостий поверх висотний корпус) Телефон: (056) 756-34-02; внутрішній 4-02 . Email: ukr@pdaba.edu.ua
Викладачі-розробники	Лисенко Галина Іванівна, к.і.н., доцент Волкова Світлана Петрівна, ст. викладач
Контакти викладачів	lysenko.halyna@pdaba.edu.ua svitlana.volkova@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/index.html
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2024/09/kafedra-UDID-grafik-konsultatsij-1-sem.-2025-2026.pdf

Анотація навчальної дисципліни

Силабус обов'язкової навчальної дисципліни «Історія та культура України» укладений відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців вищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Навчальна дисципліна належить до циклу загальної підготовки і спрямована на формування у студентів загальнонаукових, інструментальних та особистісних компетенцій майбутніх спеціалістів, формування гармонійної, інтелектуально розвиненої особистості. Навчальна дисципліна дозволяє ознайомити студентів з історичним минулим, матеріальною та духовною спадщиною українського народу; розвинути пізнавальні навички підходу до реального сьогодення та вміння визначати вклад національних цінностей у загальнолюдські, засвоїти ідеали гуманізму та демократії.

	Години	Кредити	Семестр
			I
Всього годин за навчальним планом	90	3	90
Аудиторні заняття, у т.ч.	32		32

лекції	16		16
лабораторні роботи			
семінарські заняття	16		16
Самостійна робота, у т.ч.	58		58
підготовка до аудиторних занять	48		48
підготовка до контрольних заходів	10		10
виконання курсового проекту або роботи			
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	-		-
Форма підсумкового контролю			залік

Мета вивчення дисципліни полягає в розкритті закономірностей та особливостей державотворчого, етнополітичного та культурного розвитку України, а також її стосунків із сусідніми народами та державами; досягнення розуміння соціально-історичної обумовленості художньо-культурологічних процесів в Україні в контексті загальноосвітніх.

Завдання вивчення дисципліни - подання наукової періодизації історії і культури України, характерних рис різних періодів української історії, визначних подій та явищ у кожному з них;

- узагальнення досвіду національного державотворення, традицій української державності, значення поступу українського народу за її відновлення і збереження;
- розкриття закономірностей соціально-економічних та суспільно-політичних процесів в Україні, основних етапів українського національно-визвольного руху, визначення ролі та місця видатних історичних персоналій в українській історії та культурі;
- визначення найважливіших чинників й етапів формування української нації;
- висвітлення змісту і особливостей розвитку української матеріальної та духовної культури, її взаємозв'язку зі світовою культурою;
- усвідомлення важливості зберігати та примножувати культурно-мистецькі надбання України через власну професійну діяльність.

Пререквізити дисципліни: для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії України (в обсязі шкільної програми), достатніх для сприйняття цілісної складової розуміння історичних та культурних процесів.

Постреквізити дисципліни: «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Філософія».

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» 023.1.01.24:

ЗК01. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК02. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ФК08. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання.

Заплановані результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» 023.1.01.24:

ПРН05. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН09. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН10. Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування, приладові та мікрохімічні дослідження).

ПРН12. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.

ПРН16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ПРН17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

Методи навчання:

- ✓ За джерелом передачі навчальної інформації лекція, ілюстрація, демонстрація, екскурсія.
- ✓ За характером пізнавальної діяльності студентів – аналізу та синтезу, порівняння, узагальнення, конкретизація.
- ✓ За ступенем самостійного мислення здобувачів освіти у процесі володіння знаннями, формування вмінь, навичок і компетентностей – проблемно-пошуковий, дослідницький, пояснювально-ілюстративний.

Форми навчання: індивідуальні, групові, колективні.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна: доступ до інтернет мережі.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	сем	лаб	с.р
Змістовий модуль 1. Українські землі від стародавньої доби до кінця XVIII століття					
Тема I. Стародавня доба	11	2	2		7
Тема II. Княжа доба України-Руси (IX – XIV століття)	11	2	2		7
Тема III. Литовсько-польська доба (XIV – I половина XVII століття)	11	2	2		7
Тема IV. Козацько-гетьманська доба (II половина XVII – кінець XVIII століття)	12	2	2		8
Разом за змістовим модулем 1	45	8	8		29
Змістовий модуль 2. Українські землі з XIX століття до сьогодні					
Тема V. Доба російсько-австрійського панування і національно-культурного відродження (кінець XVIII – 1917 р.)	11	2	2		7
Тема VI. Доба Української національно-демократичної революції (1917 – 1920 рр.)	11	2	2		7
Тема VII. Радянська доба (1921 – 1991 рр.)	11	2	2		7
Тема VIII. Доба незалежності (з 1991 р. -)	12	2	2		8

Разом за змістовим модулем 2	45	8	8		29
Усього годин	90	16	16		58

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ теми	Назва теми та її зміст	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Українські землі від стародавньої доби до кінця XVIII століття		
1	Тема 1. Стародавня доба 1. Періодизація історії України. 2. Джерела вивчення української історії. 3. Історична свідомість як важливий чинник соціалізації особистості. Формування історичного та критичного мислення сучасних фахівців засобами історико-суспільних дисциплін в контексті національної безпеки України 4. Державницькі здобутки неслов'янських народів на території України у Стародавню добу 5. Соціально-економічний та релігійно-культурний генезис східних слов'ян у дохристиянський період.	2
2	Тема 2. Княжа доба Русь-України (IX – XIV століття) 1. Питання походження сучасних українців, білорусів та росіян. 2. Політичний устрій Русь-України. 3. Русь-Україна в період політичної роздробленості та монгольської навали. 4. Утворення, розвиток і занепад Галицько-Волинської держави (Королівство Галиції і Лодомерії). 5. Культурні взаємозв'язки Русь-України та Галицько-Волинської держави. 6. Історичні витоки понять «Русь» та «Україна».	2
3	Тема 3. Литовсько-польська доба (XIV – I половина XVII століття) 1. Запорозька Січ як демократичний праобраз української державності. 2. Роль Петра Конашевича-Сагайдачного у визнанні української автономії з боку Речі Посполитої. 3. Військове та воєнне мистецтво українського козацтва. Військові перемоги козаків над московитами. 4. Особливості генезису українського народу, його культури та мови в литовсько-польську добу. 5. Релігійне та культурне різноманіття на теренах України в литовсько-польську добу.	2
4	Тема 4. Козацько-гетьманська доба (II половина XVII – кінець XVIII століття) 1. Трансформація поглядів Б. Хмельницького щодо формування української держави. Українсько-московський договір 1654 р. як приклад недотримання укладених домовленостей Московією.	2

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Українські військові перемоги над московитами: Конотопська битва 1659 року. 3. Причини та наслідки Руїни: гіркий досвід втрати державності. 4. Образ Івана Мазепи як незламного борця за незалежну від Московії українську державу. 5. Від Батурина до Бучі: гіркий досвід «братських» стосунків. 6. Політика російської імперської колонізації щодо українських земель у другій половині XVIII ст. Знищення етнічної самобутності українців та перші мовні війни. 7. Формування козацьких поселень на території сучасного м. Дніпро. 	
Змістовий модуль 2. Українські землі з XIX століття до сьогодні		
5	<p>Тема 5. Доба австрійсько-російського панування і національно-культурного відродження (кінець XVIII – 1917 р.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Український національний рух у XIX ст. Тарас Шевченко як символ боротьби українського народу проти поневолення. 2. Українське національне відродження: основні етапи, учасники, еволюція та вплив на формування української ідентичності. Сучасне прочитання української національної ідеї. 3. Антиукраїнська мовна політика Російської імперії в XIX ст. 4. Соціальні конфлікти в Україні в XIX ст. 5. Політизація національного життя в Україні наприкінці XIX ст. – на початку XX ст. 6. Українське питання в Першу світову війну. 	2
6	<p>Тема 6. Доба Української національно-демократичної революції (1917 – 1920 рр.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні уроки діяльності Центральної Ради: основні здобутки та фатальні прорахунки. 2. Радянсько-українські війни та розгортання червоного терору на території українських земель. 3. Правління П. Скоропадського як реставрація гетьманського устрою в Україні. Внутрішня та зовнішня політика гетьманського уряду. 4. Проблеми взаємовідносин УНР і ЗУНР: історичний аналіз. 5. Роль армії у формуванні та збереженні української державності. 6. Культурний розвій в період революційних змагань. 7. Юрій Липа – вартовий нації (геополітична трилогія Юрія Липи: «Призначення України», «Чорноморська доктрина», «Розподіл Росії».) 	2
7	<p>Тема 7. Радянська доба (1921 – 1991 рр.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наслідки радянських економічних політик для України (1920-ті –1930-ті рр.). Демографічні втрати внаслідок радянської окупації. 2. Західноукраїнські землі між двома світовими війнами. Митрополит Андрій Шептицький. 3. Українське питання напередодні та в період в Другої світової війни. 4. Роль ОУН та УПА у збереженні української національної ідеї. 	2

	<p>5. Наслідки хрущовської відлиги та брежнєвського застою для України.</p> <p>6. Український сценарій перебудови. «Як українці зруйнували імперію зла».</p> <p>7. Антиукраїнський зміст концепції формування «єдиної радянської спільноти» (інтернаціоналізація=русифікація=антиукраїнізація).</p>	
8	<p>Тема 8. Доба незалежності (з 1991 р.)</p> <p>1. Проблеми розподілу влади в часи відновлення незалежної України.</p> <p>2. Українські майдани як демократична платформа для вирішення актуальних проблем.</p> <p>3. Головні засади зовнішньої політики незалежної України.</p> <p>4. Європейський вектор зовнішньополітичного курсу України.</p> <p>5. Кримське питання в контексті українського державотворення.</p> <p>6. Російська агресія в часи незалежності України.</p> <p>7. Державна мовна політика на сучасному історичному етапі.</p> <p>8. Збройні сили України як запорука збереження незалежності України.</p> <p>9. Роль української культури у протидії рашистській неоімперській ідеології.</p>	2

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	48
2	Підготовка до контрольних заходів	10

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Складові оцінки поточного контролю

Змістовий модуль 1. «Українські землі від стародавньої доби до кінця XVIII століття» та Змістовий модуль 2. «Українські землі з XIX століття до сьогодні» містять усі види діяльності студентів за навчальним планом.

Поточний контроль кожного із змістових модулів складається з:

1. Тестування – максимально 40 балів.
2. Семінарські заняття – максимально 60 балів (4 заняття по 15 балів)
У цілому 100 балів, за кожен змістовий модуль.

Тестування

Тести складені за трьома рівнями складності, тому оцінювання 1-10 завдання (з вибором однієї правильної відповіді) здійснюється по 2 бали, завдання 11-13 (на встановлення відповідності) по 4 бали, завдання 14-15 (на встановлення правильної послідовності) по 4 балів.

Неправильна відповідь – 0 балів.

Разом 40 балів.

Семінарське заняття

змістового модулю оцінюється за 15-бальною шкалою:

14-15 балів: студент опрацював усі питання з теми, винесених на семінар, активно відповідав упродовж заняття, уміє робити висновки та відстоювати свою позицію щодо викладеного матеріалу. Знає основні визначення, терміни, дати, імена персоналій із теми.

10-13 балів: студент опрацював усі питання, але із незначними прогалинами фактичного матеріалу, активно бере участь в обговоренні питань, вміє робити висновки, але не висловлює власної думки.

7-9 балів: студент опрацював усі питання із значним скороченням матеріалу, не вміє робити висновки, висловлювати свою думку, відповідає лише на декілька питань в обговоренні.

4-6 балів: студент опрацював не всі питання, винесених на семінарське заняття із значними пропусками подій, фактів, визначень, термінів тощо, відповів на декілька питань, не вміє робити висновки, висловлювати свою думку.

1-3 бали: студент законспектував лише декілька питань і дав відповідь на одне питання, не вміє робити висновки, висловлювати свою думку.

Разом 15 балів за одне семінарське заняття.

Щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом **неформальної освіти**, розробники робочої програми пропонують здобувачам такий алгоритм дій: в якості альтернативи здобувач для отримання оцінки за семінарське заняття може пройти онлайн курс з переліку, що додається. Отримання сертифікату за пройдений курс є умовою отримання/зарахування оцінки за семінарське заняття.

Неформальна освіта:

1. Культура та політика: багатозначність (взаємо)зв'язків
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:UCF+PCR101+2019_T3/course/
2. Новітня історія України: від початку Другої світової війни до сучасності
https://courses.prometheus.org.ua/courses/KNU/101/2014_T2/course/
3. Курс лекцій Богдана Гаврилишина
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:BHFoundation+HAWRYLYSHYN+2017_T1/course/
4. Історія: Зародження української нації
<https://courses.ed-era.com/courses/EdEra/hi102/Hi102/info>
5. Qırım: Крим – це ми https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+QIRIM101+2021_T2
6. Інформаційна гігієна під час війни https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+INWAR101+2022_T2
7. Безпека в інтернеті під час війни: практичний курс
https://prometheus.org.ua/course/course-v1:MINZMIN+ISWT101+2023_T2
8. Україна на шляху до ЄС https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+UAEU101+2023_T2
9. Історія Києво-Могилянської академії https://prometheus.org.ua/course/course-v1:UKMA+HKMA101+2020_T1
10. Осмислені й переосмислені https://prometheus.org.ua/course/course-v1:ArtArsenal+LIT101+2018_T1
11. ProKrym: державна політика реінтеграції Криму
<https://courses.zrozumilo.in.ua/courses/course-v1:EEF+EEF036+March2023/about>
12. Суспільні зміни через громадську діяльність
https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+WARM101+2023_T2
13. Критичне мислення в українському суспільстві
https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+CTIUC101+2022_T2_3

Підсумкова оцінка з дисципліни «Історія та культура України» визначається як середньоарифметична між оцінкою змістового модуля 1 та змістового модуля 2.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і здобувача; прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази університету. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин. Студенти мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно Статуту. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультацій викладача.

Порядок відпрацювання пропущених занять: студент конспектує пропущену лекцію/семинар та складає її/його в години консультацій викладача.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти університету мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності УДУНТ, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т. д.) студенти повинні дотримуватися правил поведінки, які встановлені відповідними інструкціями в ситуаціях, що наступили.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Греченко В. А., Кислюк К. В. Історія української культури: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Кондор, 2013. – 351 с.
2. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. – Київ, 2021. – 432 с.
3. Історія культури України: навчальний посібник / В.А. Бокань, Л.Г. Польовий. – К.: МАУП, 1998.– 232 с.
4. Історія України: Нове бачення: У 3 т. / Під ред. В.А.Смоля. – К.: Україна, 1995. – 350 с.
5. Історія України: навч. посіб. / О.Д. Бойко. – 3-тє вид., доповн. – К.: Академвидав, 2010. – 687 с.
6. Історія України: хрестоматія / В. М. Литвин. – К.: Наук. думка, 2013. – 1056 с.
7. Історія України: підручник / Г.Д. Казьмирчук, А.П. Коцур, О.В. Вербовий, І.М. Заболотна, Г.М. Казакевич, М.Г. Казьмирчук, Г.Г. Коцур, О.Р. Купчик, С.В. Набока, С.В. Палієнко; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – 2-ге вид., виправл. і доповн. – К.: Логос, 2010. – 648 с.
8. Історія України та її державності: курс лекцій / Л.Є. Дещинський, С.В. Терський та ін.; Нац. ун-т «Львів. політехніка». – 5-те вид., переробл. і доповн. – Л., 2009. – 474 с.

9. Історія українського козацтва: Нариси: У 2-х т. Т. 1 / В.А. Брехуненко, Л.В. Войтович, О.Б. Головка, В.М. Горобець, А.О. Гурбик; Ін-т історії України. НДІ козацтва НАН України. – К.: Вид. дім «Києво-Могилян. акад.», 2009. – 800 с.
10. Мала історія України / А. Капелер. – К.: «К.І.С.», 2007. – 264 с.
11. Мицик Ю. А. Історія України : навч. посіб. / Юрій Мицик, Олег Бажан. – Київ : Кліо, 2015. – 677 с.
12. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України / Н. Яковенко; Укр. наук. ін-т Гарвард. ун-ту. Ін-т критики. – 2-вид., переробл. та розшир. – К.: Критика, 2005. – 584 с.
13. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX – XX століття: Навч. посіб. / Я.Й. Грицак. – 2-ге вид. – К.: Генеза, 2000. – 356 с.
14. Політична історія України: навч. посіб. / В.А. Греченко, В.І. Танцюра, В.В. Калініченко, С.М. Куліш, В.В. Петровський. – 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2008. – 552 с.
15. Субтельний О. Україна. Історія / О. Субтельний. – К.: Либідь, 1996.
16. Українознавство: короткий курс для іноземних студентів / Г. П Євсєєва, А. Г. Перетокін, Г. І. Лисенко, С. П. Волкова. – Дніпро: Вид-во ПДАБА, 2019. – 127 с.

Допоміжна

1. Вівчарик М. М. Україна: від етносу до нації: Навч. посіб. / М. М. Вівчарик. – К.: Вища шк., 2004. – 239 с.
2. Історія Придніпровського регіону: архітектурно-історичний і промисловий екскурс. Колект. Монографія / В.І. Большаков, Г.П. Євсєєва, Г.І. Лисенко та ін.; за ред. В.І. Большакова. - Дніпро: Вид-во ПДАБА, 2018. – 331 с.
3. Історія та традиції українського народного житла Придніпровського регіону / Г.П. Євсєєва, М.В. Савицький. – Д.: ПДАБА, 2016. – 269 с.: ілюстр
4. Історія української культури: наук. вид.: у 5 т. Т. 4, кн. 1. Українська культура першої половини XIX століття / Л.Ф. Артюх, В.Г. Балушок, Г. Б. Бондаренко, В.К. Борисенко, Т.М. Виврот; НАН України. – К.: Наук. думка, 2008. – 1008 с.
5. Історія української культури: у 5 т. Т. 1. Історія культури давнього населення України / Ю.С. Асєєв, В.Д. Баран, І.А. Баранов, В.П. Белозор, С. С. Бессонова, Я.Є. Боровський, О.А. Брайчевська, М.Ю. Брайчевський, С.Б. Буських; Ред.: Б.Є. Патон; НАН України. – К.: Наук. думка, 2001. – 1134 с.
6. Історія української культури: У 5 т. Т. 3. Українська культура другої половини XVII – XVIII століть / В.С. Александрович, В.Й. Борисенко, Т.М. Виврот, В.М. Горобець, В.С. Горський; НАН України. – К.: Наук. думка, 2003. – 1246 с.
7. Історія української культури: У 5 т. Т. 4, кн. 2. Українська культура другої половини XIX століття / М.П. Бондар, М.П. Загайкевич, Р.Я. Пилипчук, В.В. Рубан, М.Р. Селівачов; Ред.: Б.Є. Патон; НАН України. – К.: Наук. думка, 2005. – 1295 с.
8. Історія української культури: у 5-ти т. Т. 2. Українська культура XIII - першої половини XVII століть / В.С. Александрович, В.Г. Балушок, М.Б. Боянівська, Л.В. Войтович, Р.Й.Голик, Г.Й.Горинь, А.Д. Данилюк, Я.Д. Ісаєвич, Я.Б. Книш, Б.С. Криса; НАН України. – К.: «Наук. думка», 2001. – 847 с. – Бібліогр.: с. 821–827.
9. Історія української художньої культури: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. мистец. і культури / В.М. Шейко, Л.Г. Тишевська; Харк. держ. акад. культури. – Х.: Регіон-інформ, 2003. – 180 с.
10. Методичні вказівки до вивчення програмного матеріалу з курсу «Історія та культура України» для студентів ступеня бакалавра всіх спеціальностей денної форми навчання. Частина I / Укладачі: Євсєєва Г. П., Бабенко В. А., Лисенко Г. І., Перетокін А. Г., Волкова С. П. – Д.: ПДАБА, 2020. – 49 с.
11. Методичні вказівки до вивчення програмного матеріалу з курсу «Історія та культура України» для студентів ступеня бакалавра всіх спеціальностей денної форми

навчання. Частина II / Укладачі: Євсєєва Г. П., Бабенко В. А., Лисенко Г. І., Перетокін А. Г., Волкова С. П. – Д.: ПДАБА, 2020. – 50 с.

12. Методичні вказівки до вивчення програмного матеріалу з курсу «Історія та культура України» для студентів ступеня бакалавра всіх спеціальностей денної форми навчання. Частина III / Укладачі: Євсєєва Г. П., Бабенко В. А., Лисенко Г. І., Перетокін А. Г., Волкова С. П. – Д.: ПДАБА, 2020. – 50 с.

13. Методичні вказівки до вивчення програмного матеріалу з курсу «Історія та культура України» для студентів ступеня бакалавра всіх спеціальностей денної форми навчання. Частина IV / Укладачі: Євсєєва Г. П., Бабенко В. А., Лисенко Г. І., Перетокін А. Г., Волкова С. П. – Д.: ПДАБА, 2020. – 51 с.

14. Методичні вказівки до вивчення програмного матеріалу з курсу «Історія та культура України» для ступеня бакалавра всіх спеціальностей денної форми навчання. Ч. V. / Укладачі: Євсєєва Г. П., Бабенко В. А., Лисенко Г. І., Перетокін А. Г., Волкова С. П. – Д.: ПДАБА, 2021. – 50 с.

15. Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу «Історія та культура України» для студентів ступеня бакалавра усіх спеціальностей денної форми навчання / Укладачі: Євсєєва Г. П., Лисенко Г. І., Перетокін А. Г., Волкова С. П. – Дніпро: ПДАБА, 2021. – 26 с.

16. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з курсу «Історія та культура України» для студентів ступеня бакалавра всіх спеціальностей заочної форми навчання. / Укладачі: Євсєєва Г. П., Лисенко Г. І., Перетокін А. Г., Волкова С. П. – Дніпро: ПДАБА, 2021. – 51 с.

17. Методичні вказівки до вивчення програмного матеріалу з курсу «Історія та культура України» для студентів ступеня бакалавра спеціальностей 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 071 «Облік і оподаткування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 051 «Економіка» та 281 «Публічне управління та адміністрування» денної форми навчання / Укладач: Волкова С. – Д.: ПДАБА, 2021. – 43 с.

18. Методичні вказівки до вивчення програмного матеріалу з курсу «Історія та культура України» для студентів ступеня бакалавра спеціальностей 076 «Підприємництво та торгівля», 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», 071 «Облік і оподаткування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 051 «Економіка» та 281 «Публічне управління та адміністрування» денної форми навчання. Частина II / Укладач: Волкова С. П. – Д.: ПДАБА, 2023. – 35 с.

19. Методичні вказівки до семінарських занять з курсу «Історія та культура України» для студентів ступеня бакалавра усіх спеціальностей денної форми навчання / Укладачі: Євсєєва Г. П., Лисенко Г. І., Бабенко В. А., Волкова С. П., – Дніпро: ПДАБА, 2022. – 24 с.

20. Прицак О. Й. Що таке історія України? (вступна стаття О.В. Яся) / О. Й. Прицак // Український історичний журнал. – 2015. – № 1. – С. 177–210.

21. Репан О. Палімпсест: Коріння міста: поселення XVI–XVIII століть в історії Дніпропетровська / О. Репан, В. Старостін, О. Харлан; НДІ козацтва, Ін-т історії України НАН України, Каф. історії України Дніпропетр. нац. ун-ту. – К. : Укр. пропілеї, 2008. – 264 с.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Бібліотека українського мистецтва : офіц. сайт URL: <http://uartlib.org/>
2. Віртуальний читальний зал ПДАБА : офіц. сайт URL: <https://pgasa365.sharepoint.com/sites/e-library>
3. Віртуальний читальний зал ПДАБА. Посібники, підручники з історії та культури України URL: <https://cutt.ly/tPO8sxxg>
4. Електронна бібліотека з історії України та всесвітньої історії URL: <http://www.history.vn.ua/>

5. Енциклопедія історії України : офіц. сайт URL: <http://www.history.org.ua/?encyclor>
6. ІЗБОРНИК. Історія України IX–XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації URL: <http://litopys.org.ua/index.html>
7. Інститут історії Дніпра : офіц. сайт URL: <https://www.youtube.com/channel/UC0B7rtZ2tEQZbxdK1YljmxA/featured>
8. Інститут історії України НАН України URL: <http://www.history.org.ua>
9. Інститут суспільних досліджень : офіц. сайт URL: <https://www.youtube.com/channel/UCslObUNpij26zflUM-PoGBA/videos>
10. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАНУ : офіц. сайт URL: <http://etnolog.org.ua/>
11. Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України : офіц. сайт URL: <http://mari.kiev.ua>
12. Історична правда: офіц. сайт URL: <https://www.istpravda.com.ua/>
13. Історія України URL: <http://history.franko.lviv.ua/>
14. Історія України. Історія культури URL: <http://www.info-library.com.ua/books.html>
15. Конституція України : офіц. сайт URL: <https://cutt.ly/hPO7uHh>
16. Культура України: електронна бібліотека URL: <http://elib.nplu.org/>
17. Михайло Грушевський. Історія України-Руси в 10 томах / Михайло Грушевський : офіц. сайт URL: <http://litopys.org.ua/index.html>
18. Національний меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні – Музей Революції Гідності : офіц. сайт URL: <https://maidanmuseum.org/>
19. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського : офіц. сайт URL: <http://nbuv.gov.ua/>
20. Національний музей Голодомору-геноциду : офіц. сайт URL: <https://holodomormuseum.org.ua/>
21. Нове українське кіно : офіц. сайт URL: <https://www.cinema.in.ua/>

Розробник



(підпис)

(Галина ЛИСЕНКО)

Гарант освітньої програми



(підпис)

(Олена ПОЛОВНА-ВАСИЛЬЄВА)

Силабус затверджено на засіданні кафедри українознавства, документознавства та інформаційної діяльності
 Протокол від 28.08.2025 року №1

Зав. кафедри



(підпис)

(Олена БАРАННИК)